

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		1 of 8

1. WSTĘP

- 1.1. Niniejszy dokument określa przebieg procesu recertyfikacji Personelu Odpowiedzialnego stopnia 3 badań nieniszczących w organizacjach lotniczych, realizowanego przez Krajową Komisję ds. Badań Nieniszczących w Lotnictwie, zwaną dalej Komisją PL NANDTB/CPL.
- 1.2. Niniejszy dokument ma zastosowanie jeżeli Odpowiedzialny Stopień jest jedynym Stopniem 3 w danej metodzie w organizacji i nie może wyznaczyć Stopnia 3 do weryfikacji punktów.

2. TERMINY I DEFINICJE

W niniejszej procedurze mają zastosowanie terminy i definicje podane w normie PN-EN 4179.

- 2.1. **UDT** – Urząd Dozoru Technicznego
- 2.2. **ULC** – Urząd Lotnictwa Cywilnego
- 2.3. **KRAJOWA KOMISJA DO SPRAW BADAŃ NIENISZCZĄCYCH W LOTNICTWIE PL NANDTB/CPL** – zwana dalej Komisją PL NANDTB/CPL – niezależna krajowa organizacja lotnicza, reprezentująca krajowy przemysł lotniczy, powołana przez głównych wykonawców, organizacje obsługowe oraz instytucje badawcze i uznana przez Urząd Lotnictwa Cywilnego, w celu zapewnienia lub wspierania usług dotyczących uzyskania kwalifikacji i egzaminowania personelu badań nieniszczących zgodnie z PN-EN 4179/ NAS 410 oraz odpowiednimi przepisami prawnymi.
- 2.4. **BADANIA NIENISZCZĄCE** (*ang. Non Destructive Testing - NDT*) – badania oparte na różnych zjawiskach fizycznych stosowane w celu wykrywania wad, zmian struktury, parametrów wytrzymałościowych lub do oceny stanu technicznego części, zespołów, konstrukcji itp. bez ingerowania w cechy użytkowe obiektu.
- 2.5. **PERSONEL NDT** – pracownicy wykonujący badania wyrobów lotniczych metodami nieniszczącymi, których kwalifikacje w zakresie prowadzenia w/w badań potwierdzone są odpowiednimi dokumentami zaakceptowanymi przez Pracodawcę.
- 2.6. **METODA** – jedna z dyscyplin kontroli lub badań nieniszczących (np. radiografia) w zakresie, której istnieją różne techniki.
- 2.7. **KWALIFIKACJE** – umiejętności, wykształcenie, wiedza, egzaminy, doświadczenie i zdolność widzenia wymagane od personelu dla prawidłowego wykonywania czynności na danym poziomie.
- 2.8. **KOMPETENTNA ORGANIZACJA NDT** – Organizacja techniczna lub organizacja NDT głównego wykonawcy lub użytkownika końcowego upoważniona do podejmowania decyzji związanych z NDT oraz udzielania zatwierdzeń związanych z NDT.

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANDTB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANDTB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		2 of 8

- 2.9. **CERTYFIKACJA – ZATWIERDZENIE** – pisemne poświadczenie pracodawcy, że dana osoba spełniła mające zastosowanie wymagania normy PN-EN 4179 / NAS 410.
- 2.10. **ODPOWIEDZIALNA OSOBA 3 STOPIEŃ** – osoba z 3 stopniem kwalifikacji, wyznaczona przez pracodawcę, odpowiedzialna i upoważniona do zapewnienia, że spełnione są wymagania niniejszej normy i z upoważnieniem do działania w imieniu pracodawcy.
(Uwaga: w niniejszej procedurze słowo „stopień” jest używane zamiennie ze słowem „poziom”)
- 2.11. **KOMITET LUB SPOTKANIE PANELOWE:** Spotkania, konferencje, sympozja, seminaria, spotkania stowarzyszeń zawodowych, itp. organizowane lub sponsorowane przez regionalne, krajowe lub międzynarodowe organizacje lub techniczne stowarzyszenia badań nieniszczących. Zagraniczne lub międzynarodowe spotkania są kwalifikowane jeśli sponsor jest krajowy lub międzynarodowy.
- 2.12. **PROJEKTY KOMITETU:** Szczegółowe, identyfikowalne, oficjalne aktywności/działania regionalnych lub krajowych stowarzyszeń technicznych, komitetów lub grup zawodowych, takich jak każdy z każdym (system kołowy) lub studia indywidualne, przygotowanie wytycznych, załączników, specyfikacji, rekomendowanych praktyk, procedur, kodów lub norm, itp. Dokumentacja może zawierać notatki lub raporty, szkice dokumentów wyjściowych komisji lub oficjalne zapisane komentarze zatwierdzone przez kandydata na takich dokumentach.

3. PROCEDURA RECERTYFIKACJI PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY

3.1. Wnioskowanie.

Karta zgłoszenia recertyfikacji Systemem punktowym w danej metodzie dotycząca Odpowiedzialnego Stopnia 3 na formularzu P-13 wraz z dowodami działalności, powinna być dostarczona mailowo do Sekretariatu Komisji oraz Przewodniczącego **KRAJOWEJ KOMISJI DO SPRAW BADAŃ NIENISZCZĄCYCH W LOTNICTWIE PL NANDTB/CPL**.

Formularz Karty nr P-13 jest dostępny na stronie internetowej www.ulc.gov.pl.

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		3 of 8

3.2. Wymagania.

3.2.1. Kandydat powinien być zatrudniony jako Stopień 3 przez minimum 36 miesięcy (z czego co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) w ciągu ostatnich 5 lat w metodzie (-ach) w których stara się on o recertyfikację. Ilość miesięcy jest zbiorcza i nie musi być kolejnymi miesiącami.

3.2.2. Ciągłość w metodzie powinna być zademonstrowana. Kandydat powinien dostarczyć do zweryfikowania listę min. 8 zadań Stopnia 3 w każdej z metod w których następuje recertyfikacja pokrywająca 5 letni okres.

UWAGI:

1. Może to być 8 powtarzających się zadań. Wystarczy np. po 1 audycie kwalifikacji personelu w danej metodzie przez 4 lata + 1 szkolenie w danej metodzie w roku przez 4 lata co daje 8 wymaganych w p. 3.2.2 dokumentów.
2. Należy zwrócić uwagę, że jest to 8 zadań DLA KAZDEJ Z METOD – w przypadku rekwalifikacji z 3 metod wymagane jest $3 \times 8 = 24$ zadania

3.2.3. Kandydaci powinni dostarczyć obiektywny dowód, że mają utrzymywane na bieżąco aktualne technologie w metodzie (-ach) w której (-ych) ubiegają się o recertyfikację przez otrzymanie min. 24 punktów podczas pięcioletniego okresu certyfikacji niezależnie od liczby uzyskanych certyfikacji (metod), przez angażowanie się w działania wymienione w Tabeli 1

UWAGI:

1. Warunki wstępne (w tym 8 zadań) muszą być spełnione. Uzyskanie 24 punktów jest następnym krokiem do uzyskania recertyfikacji przez system punktowy
2. Do wniosku o recertyfikację w 2 lub więcej metodach jednocześnie wystarczą w sumie 24 punkty aby uzyskać kwalifikację od razu we wszystkich metodach (+ spełnienie warunków p. 3.2.2
3. Punkty można przydzielić tylko raz dla warunków wstępnych z każdej metody i raz w tabeli. Napisanie instrukcji dla PT będzie liczone raz dla warunków wstępnych w metodzie PT i raz w tabeli.
4. Jeżeli zostały wykorzystane punkty za np. posiedzenie na Krajowej Konferencji Badań Nieniszczących (KKBN) w 2015 roku do certyfikacji np. metody PT w roku 2015, to nie można ich również wpisać do certyfikacji MT w roku 2016. Natomiast jeżeli jest jednoczesna recertyfikacja przez system punktowy z 2 lub więcej metod w tym samym czasie to uczestnictwo w KKBN będzie liczone tylko raz w tabeli 1

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANDTB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANDTB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		4 of 8

3.2.4. Zatwierdzenie przez PL NANDTB/CPL udokumentowanej działalności, jeśli tak zdefiniowano w instrukcji kwalifikacji „written practice” pracodawcy. Każde wydarzenie może być użyte tylko dla jednej czynności kredytowej podczas pięcioletniego okresu.

TABELA A.1 – PUNKTY PRYZNANE ZA DZIAŁALNOŚĆ DLA PERSONELU POZIOMU 3

LP	DZIAŁALNOŚĆ	KRYTERIA	Przydział punktów	Max. ilość punktów w ciągu 5 lat
1	Autorstwo lub współautorstwo technicznych dokumentów NDT, prezentacji lub białej księgi	Pojedynczy autor	8	8
		Współautor	4	
2	Autorstwo lub współautorstwo firmowych lub przemysłowych specyfikacji lub norm NDT	Każda norma/specyfikacja	2	8
3	Uczestnictwo w technicznych sesjach, komitetach lub spotkaniach panelowych NDT organizowanych przez: a) Narodowe lub międzynarodowe techniczne towarzystwa, stowarzyszenia i instytuty b) Między-firmowe zespoły NDT zawierające członków z kilku lokalizacji	1 dzień lub 1 spotkanie	1	8
		2 dni	2	
		3 dni lub więcej	4	
4	Instruktor NDT uczący w kursach akademickich, lub kursach przeznaczonych do przygotowania studentów do kwalifikacji NDT.	Na każde 8 godzin instruktazu	4	8
5	Uczestnictwo w kursach technicznych lub seminariach	Na każde 8 godzin udokumentowanego instruktazu	2	8

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANDTB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANDTB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia:		5 of 8
03.02.2020		

6	Uczestnictwo w kursach technicznych lub seminariach dla których są przyznawane kredyty akademickie	Na aktualne Jednostki Ustawicznego Kształcenia [Continuing Education Units – CEU) lub uzyskane kredyty akademickie	Aktualne przyznane CEU/ kredyty	8
7	Otrzymanie początkowego (initial)* certyfikatu Stopnia 3 z uznanego źródła przemysłowego (stosowane tylko dla początkowej profesjonalnej certyfikacji. * to nie ma zastosowania do profesjonalnej recertyfikacji)	Dla każdej otrzymanej metody	4	4
8	Egzaminator badań nieniszczących	Dla każdego egzaminu kwalifikacyjnego	1	6
9	Związane z NDT techniczne i/lub naukowe publikacje publikowane zarówno wewnątrz jak i zewnątrz	Dla każdego opublikowanego dokumentu	4	8
10	Udokumentowany wkład do projektów zakładowych, towarzystw technicznych lub komisji przemysłowych	Dla każdy udokumentowany wkład/udział	4	8
11	Udokumentowane uczestnictwo w związanych z NDT studiami / badaniami, rozwojem lub dochodzeniami	Za każdy udokumentowany wkład/udział	4	8
12	Udokumentowana ciągła satysfakcjonująca praca jako Stopień 3	Pisemny testament dla każdej z metod w okresie certyfikacji	1	4
13	Uczestnictwo w pokazach sprzętu lub targach NDT	Za każdy uczestniczący pokaz	1	4
14	Przeprowadzanie zewnętrznych audytów NDT	Za każdy przeprowadzony audyt zewnętrzny	2	6
15	Rozwój nowych procesów NDT, obiektów lub systemów	Za każdy udokumentowany wkład	4	8

Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie, działająca w strukturze Krajowego Systemu Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących „UDT-CERT” zarządzanego przez Urząd Dozoru Technicznego, jako Komitet Programowy ds. Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących w Lotnictwie / National aerospace NDT board PL NANDTB/CPL operates in the structure of the national system of certification of NDT personnel “UDT-CERT”, managed by the UDT, as the Scheme Committee of aerospace NDT

Urząd Dozoru Technicznego, ul. Szczęśliwicka 34; 02-353 Warszawa
tel.: +48 22 5722133, fax: +48 22 5722128, email: cert@udt.gov.pl

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANDTB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANDTB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		6 of 8

UWAGI do Tabeli 1:

p. 2 Współautorstwo firmowych lub przemysłowych specyfikacji lub norm NDT NIE obejmuje zatwierdzanie lub sprawdzenie instrukcji na proces lub kwalifikację personelu, którą opracowała inna osoba.

p.3 Założenie: W tym punkcie można udokumentować bycie członkiem i uczestnictwo w PL NANDTB/CPL. Uczestnictwo w Krajowej Konferencji Badań Nieniszczących można udokumentować w punkcie 5, jeśli każda godzina sesji jest udokumentowana

p.4 W punkcie 4 można udokumentować prowadzenie szkolenia formalnego.
Szkolenia prowadzone w metodzie PT można zaliczyć tylko do warunków wstępnych dla PT

p.5 Krajową Konferencję Badań Nieniszczących (KKBN) można uznać za seminarium lub kurs techniczny, jeśli każda godzina sesji jest udokumentowana

p.8 Przyznawanie punktów za egzamin: Jeżeli zdają jednocześnie 1 egzamin 3 osoby to należy punkty przyznać za 1 egzamin, niezależnie czy jest to egzamin jedno czy dwudniowy

p.12 Pisemny testament – dokument sporządzany przez Pracodawcę, opisujący czym się Stopień 3 zajmował w przeciągu 5 lat.

p.13 Jeżeli są pokazy sprzętu NDT prezentowane podczas konferencji, spotkań, seminariów to nie można przyznać punktów jednocześnie za uczestnictwo w seminarium (patrz p. 3 lub p.5) i uczestnictwo w wystawie sprzętu - p.13, ponieważ KKBN i pokaz są jednego dnia.
Dowodem uczestnictwa w pokazie sprzętu NDT jest zaświadczenie od wystawcy.

p.14 Uczestnictwo jako ekspert techniczny w audycie zatwierdzającym ośrodki kwalifikacyjne z ramienia PL NANDTB/CPL jest uznawane jako audyt zewnętrzny.
Audyt zewnętrzny w metodzie MT liczy się do warunków wstępnych w metodzie MT i w tabeli z Aneksu A dla wszystkich metod.

p. 15 Pod rozwój nowych procesów NDT, obiektów lub systemów podlegają:

- stworzenie w swoim zakładzie nowej metody NDT (np. linii RT);
- rozbudowa linii PT np. o nową metodę (np. był tylko metoda A i rozbudowano metodę D);
- znacząca zmiana linii ale bez zmiany metody (np. dodanie w metodzie PT dodanie napylania elektrostatycznego do istniejącej techniki zanurzeniowej).

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANTDB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANTDB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia: 03.02.2020		7 of 8

Wszystkie powyższe przykłady są tylko przykładami mającymi na celu przybliżenie co może zostać uznane za rozwój procesów NDT.

3.3. Działania Komisji PL NANTDB/CPL

- 3.3.1. Sekretariat Komisji PL NANTDB/CPL sprawdza Kartę P-13 i dokumenty załączone do Karty pod względem formalnym.
- 3.3.2. Członek/Członkowie Komisji PL NANTDB/CPL wytypowani przez Przewodniczącego Komisji PL NANTDB/CPL spośród osób posiadających uprawnienia poziomu 3 w metodzie której dotyczy recertyfikacja, sprawdzają dostarczone dokumenty pod względem merytorycznym, w terminie nieprzekraczającym 30 dni.
- 3.3.3. Wynik analizy przekazywany jest następnie w formie pisemnej na Karcie P-13 do Sekretarza Komisji, który powiadamia o nim organizację wnioskującą.
- 3.3.4. W przypadku pozytywnego wyniku analizy, organizacja wnioskująca wystawia osobie recertyfikowanej stosowny certyfikat i dołącza jego kopię do składanego wniosku P-3 o uznanie. Wówczas dalsze postępowanie jest zgodne z zasadami wnioskowania o uznanie certyfikatów do Komisji PL NANTDB/CPL, określonymi w dokumencie P-1.
- 3.3.5. W przypadku negatywnego wyniku analizy, wynik ten wraz z uzasadnieniem jest przekazywany organizacji w formie pisemnej.

4. ARCHIWIZACJA DOKUMENTACJI UZYSKANEJ PRZEZ KOMISJĘ PL NANTDB/CPL

- 4.1. Wnioski i dokumentacja związane z uznaniem certyfikatów NDT przechowuje Sekretariat Komisji PL NANTDB/CPL przez okres 10 lat.
- 4.2. Dokumentację związaną z procesem kwalifikowania i zatwierdzania personelu NDT w organizacji przechowuje pracodawca.

5. UWAGI KOŃCOWE

- 5.1. Wykaz uznanego personelu NDT w lotnictwie prowadzi sekretariat Komisji PL NANTDB/CPL i publikuje na stronie internetowej www.ulc.gov.pl.
- 5.2. Wykaz zawieszonych/ cofniętych certyfikatów personelu NDT w lotnictwie prowadzi sekretariat Komisji PL NANTDB/CPL i publikuje na stronie internetowej www.ulc.gov.pl.

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO UDT-CERT
Krajowa Komisja do Spraw Badań Nieniszczących w Lotnictwie PL NANDTB/CPL
NATIONAL AEROSPACE NDT BOARD PL NANDTB/CPL
Komitet Programowy do Spraw Certyfikacji Personelu Badań Nieniszczących
w Lotnictwie w JCO UDT-CERT
SCHEME COMMITTEE OF AEROSPACE NDT IN JCO UDT-CERT

Nr P-12	RECERTYFIKACJA PERSONELU ODPOWIEDZIALNEGO STOPNIA 3 NDT W LOTNICTWIE W OPARCIU O SYSTEM PUNKTOWY	Strona / Page
Wydanie 1 z dnia:		8 of 8
03.02.2020		

5.3. Za czynności związane z kwalifikacją i certyfikacją personelu badań nieniszczących w lotnictwie pobierane są opłaty zgodne z Cennikiem Opłat za czynności wykonywane przez UDT-CERT.

6. ZAŁĄCZNIKI

- 6.1. P-3 Wniosek o uznanie certyfikatów posiadanych przez personel badań nieniszczących w Organizacji na zgodność z PN-EN 4179/NAS410
- 6.2. P-13 Karta zgłoszenia recertyfikacji systemem punktowym, personelu odpowiedzialnego stopnia 3 NDT w lotnictwie.

7. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- 7.1. PN-EN 4179 Lotnictwo i kosmonautyka – Kwalifikacja i zatwierdzanie personelu wykonującego badania nieniszczące
- 7.2. NAS 410 Aerospace Industries Association. National Aerospace Standard for Qualification and Certification of Nondestructive Testing Personnel